Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.3.21.2026
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałkini,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pana Senatora Andrzeja Kalaty, złożone na 53 posiedzeniu Senatu, w sprawie Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu i zmniejszenia środków na jego funkcjonowanie, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Trzeba podkreślić, że podstawą gospodarowania, w trakcie roku budżetowego, środkami Funduszu Pracy (FP) jest roczny plan finansowy funduszu, stanowiący załącznik do ustawy budżetowej. W trakcie prac nad projektem ustawy budżetowej Minister Finansów i Gospodarki, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przekazuje wstępną kwotę wydatków na dany rok oraz ich wyjściowe kwoty na kolejne lata dla poszczególnych dysponentów części budżetowych.

Etap rządowych prac nad projektem ustawy budżetowej zakończył się z chwilą przyjęcia go przez Radę Ministrów 26 września 2026 r. Projekt przedłożono Sejmowi 30 września 2025 r., który przyjął ustawę budżetową w wynikającym z niego kształcie 5 grudnia 2025 r., a po rozpatrzeniu poprawek zgłoszonych przez Senat uchwalił 9 stycznia 2026 r. i przekazał do podpisu Prezydentowi RP. Podpisaną 19 stycznia br. przez Prezydenta ustawę budżetową na rok 2026 opublikowano w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 20 stycznia br. Tym samym Parlament RP określił ostateczną wysokość środków FP możliwych do wydatkowania w roku 2026.

W planie finansowym FP dotyczącym bieżącego roku na aktywizację zawodową bezrobotnych zabezpieczono 2 147 808 000 zł, z czego 429,6 mln zł stanowi rezerwa FP. Samorządy powiatów, w skali kraju, na finansowanie kosztów realizacji form pomocy, dysponują środkami FP w wysokości 1,7 mld zł, z czego w dyspozycji powiatu żywieckiego pozostaje 6,5 mln zł, co stanowi kwotę wyższą od wskazanej w oświadczeniu Pana Senatora. W roku 2025 powiat dysponował 10,7 mln zł, z czego 1,2 mln zł stanowiły środki rezerwy FP.

Należy wskazać, że przyznane na 2026 r. środki są niższe od kwoty na rok 2025 r. o 31,9%, a nie 54 %, jak wskazano w oświadczeniu. Środki przyznawane są na cały rok i w transzach miesięcznych trafiają na konta powiatowych urzędów pracy. Wyboru wdrażanych form pomocy, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla samorządu powiatu, dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy. Tym samym to samorząd powiatowy, uwzględniając potrzeby lokalnego rynku pracy i dostępne środki FP, decyduje o wyborze form pomocy i ich finansowaniu. Możliwe do sfinansowania ze środków FP wydatki służące realizacji zadań ustawowych określono przepisami ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia[1], zwanej dalej ustawą.

[1] Dz. U. poz. 620, z późn. zm.

Podział kwot środków FP na finansowanie kosztów realizacji form pomocy przez samorządy powiatowe regulują przepisy wskazanej ustawy oraz wydanego na jej podstawie art. 277 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy[2].

Zmniejszenie kwoty środków dla poszczególnych samorządów powiatowych wynika z niższej kwoty ogółem w planie finansowym FP na rok 2026. Należy podkreślić, iż oprócz środków przekazywanych przez dysponenta FP powiatowym urzędom pracy na realizację zadań wynikających z ustawy minister właściwy do spraw pracy dysponuje środkami rezerwy FP, z której może zwiększać w ciągu roku finansowanie form pomocy realizowanych przez samorządy powiatów w danym roku budżetowym, zgodnie ze zgłaszanymi przez urzędy pracy potrzebami. Priorytety wydatkowania środków FP są weryfikowane na bieżąco.

Procedurę ubiegania się o środki rezerwy FP określa dokument pn. „Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2026 roku", opublikowany w Intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia 4 lutego br. Wśród możliwych do sfinansowania z rezerwy FP działań i programów jest program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, realizowany bez konieczności ogłaszania naboru. Wnioski są rozpatrywane na bieżąco, w kolejności wpływu do ministra. Na finansowanie tego programu w roku 2026 zabezpieczono środki rezerwy FP w kwocie 50 mln zł. W br. nie wpłynął z urzędu wniosek o środki na finansowanie ww. programu.

Pragnę też podkreślić, że priorytetem urzędu pracy powinno być ułatwianie osobom bezrobotnym podejmowania pracy niesubsydiowanej. Dane pokazują, że bezrobotni w powiecie żywieckim mają duże możliwości podejmowania niesubsydiowanego zatrudnienia - tylko w styczniu br. aż 70% bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędu pracy w Żywcu podjęło pracę niesubsydiowaną, podczas gdy średnio w kraju udział przypadków podjęcia pracy niesubsydiowanej w ogólnej liczbie wyrejestrowań stanowił ok. 60%, a w śląskim 58,3%.

W sytuacji ograniczonych środków na aktywizację, urzędy pracy mogą intensyfikować pomoc w ramach pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, bez konieczności angażowania środków FP. Wszyscy klienci urzędów mogą otrzymać propozycję oferty pracy i udziału w targach pracy lub w giełdzie pracy. Mogą też korzystać z nowoczesnych i stale rozwijanych narzędzi teleinformatycznych, takich jak wyszukiwarka ofert pracy – ePraca oraz aplikacja ePraca. W przypadku osób, którym urząd pracy nie będzie mógł zaproponować oferty pracy, stosowane powinno być intensywne poradnictwo zawodowe, którego celem jest zbadanie predyspozycji zawodowych, przekazanie wiedzy, w jaki sposób szukać pracy (np. w ramach szkoleń prowadzonych przez doradców zawodowych) czy pomoc w określeniu kwalifikacji poszukiwanych na rynku pracy, które osoba bezrobotna mogłaby uzupełnić. W ramach dostępnych środków bezrobotni mogą być też kierowani do udziału w aktywnych programach rynku pracy.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

[2] Dz. U. poz. 1662.